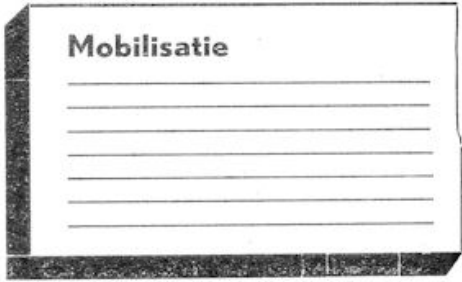

T. VAN BUUL

Het Aanplakbiljet

I.

Moeder zuchtte wel eens over haar kinderen. Waren die dan zo ondeugend? Of brutaal? Of deden ze zoveel kattekwaad?

Och neen. Ze waren alleen wat onnadenkend. Of eigenlijk dachten ze wel, maar... meest aan zichzelf; en maar heel weinig aan moeder. Ze waren zelfzuchtig.

„Marie,” zei moeder 's morgens tegen haar oudste meisje, „Marie, in je slaapkamertje ligt alles overhoop. Ruim het netjes op, eer je naar school gaat.”

„Ja moe,” zei Marie.

Maar ze vergat het.

Een poosje later ging ze zingend naar school. En wat vond moe, toen ze op haar kamertje kwam? Over de ene stoel hing een jurk, over de andere een mantel. Een paar schoenen stonden midden op de vloer, twee kousen bengelden over de rand van het ledikant. Een la van een kast stond open-geschoven, en de wastafel was niet schoongemaakt.

„Jaap, breng eens gauw die brief op de post,” was het 's middags. „Er is haast bij.”

Jaap deed net, of hij niet hoorde, wat moeder zei. Van zijn vriend Kees had hij een nieuw boek te lezen gekregen. Een verhaal over roodhuiden. Nogal niet fijn, zeg! En dus sloop hij stilletjes de tuin in, klom in de oude lindeboom, kroop weg tussen de takken en bladeren, en verdiepte zich in het mooie verhaal.

De brief posten? Ho maar!

Nellie verscheen aan het ontbijt, met haar schone jurk aan.

„Maar Nel,” zei moeder, „je weet toch, dat je die jurk Zondag aan moet. Vandaag op school kun je de oude nog wel dragen. Ga ze maar gauw uitdoen.”

Doch Nel had er intussen al een paar vlekken op gemaakt. Nu was de jurk niet mooi genoeg meer voor de Zondag.

Zo ging het wel meer. De kinderen hoorden maar half, wat moeder zei: ze waren vervuld van hun eigen plezier. Dan zuchtte moeder wel eens. En bij al het werk, dat ze zelf thuis te doen had, deed ze dan ook nog het werk van de kinderen er bij.

Ze ruinde Maries kamertje op en legde alle dingen netjes op hun plaats.

Ze bracht zelf de brief naar de post.

Ze waste de nieuwe jurk uit, en streek die 's avonds nog op.

Zo ging het, niet eens een enkele keer, maar bijna dag aan dag. Moeder had het druk, en was 's avonds te vermoeid om te eten. Maar Marie, Jaap en Nel? O, die werden er dik en vet bij. Ze speelden en ravotten heel de dag. Ze kwamen thuis met een kleur als een boei, aten om te scheuren, en sliepen 's nachts als marmotten.

Maar moest dat nu altijd zo maar voortgaan? Moest moeder zich afsloven, zonder dat de kinderen een hand uitstaken om haar te helpen?

Neen, neen, gelukkig niet. Het is veranderd.

En waardoor.

Ja, dat raad je in geen tien.

Door een aanplakbiljet!

Hoor maar, hoe dat gekomen is.

II.

Op een avond kwam vader laat thuis.

Moeder had eerst met eten nog gewacht; maar toen het al later en later werd, waren ze eindelijk maar begonnen zonder vader.

„Is er zwaarigheid?” vroeg moeder bezorgd.

„Straks, na het eten, zal ik het je wel vertellen,” was het antwoord.

Jaap en Marie werden er stil van, toen vader zo ernstig keek. Wat zou er aan de hand wezen?

Toen de tafel afgenomen was, begon vader met moeder een gesprek. Hij praatte zacht, maar de drie kinderen vingen toch een paar woorden op, en ze schrokken.

„Hoor je 't?” zei Jaap fluisterend tegen zijn zusjes. „Er komt misschien oorlog. Er is mobilisatie.”

„Wat is dat?” vroeg Nel huiverend.

„Dan moeten alle mannen van 20 tot 35 jaar oud, soldaat worden en ons land verdedigen. Het stond te lezen op een aanplakbiljet, vlak bij onze school.”

„Vader ook?”

Jaap knikte. Hij voelde een brok in zijn keel.

Angstig schoolden ze bijeen. Ze hadden heel geen zin om te spelen of gekheid te maken. Telkens keken ze maar naar vader, die druk met moeder zat te praten.

Eindelijk stond vader op.

„Ik ga mijn koffer pakken, en leg alles gereed,” zei hij. „Want morgen is het vroeg dag voor me.”

Die woorden hoorden ze nog. Toen gingen ze stilletjes naar bed.

De volgende ochtend waren vader en moeder al vóór zes uur op. Terwijl hij zijn uniform aantrok, zei vader:

„Roep de kinderen maar niet. Ze zouden zo'n verdriet hebben, als ze me zagen heengaan. Geef ze straks maar een zoen voor mij.”

„Ik zal gauw thee zetten en het ontbijt klaar maken,” zei moe.

„Och, wel neen. Doe maar geen moeite. Ik eet wel een stukje brood uit het vuistje. Spaar je krachten maar voor de kinderen. Je hebt overdag toch al zoveel te doen.”

Moeder stoorde zich evenwel niet aan vaders woorden. Zachtjes ging ze de trap af naar de huis-

kamer, en bleef hier eensklaps verrast op de drempel staan.

De tafel was gedekt, het brood gesneden, de thee gezet. De kinderen waren nog vroeger opgestaan dan moeder en hadden alles klaargemaakt. Alle drie waren ze al netjes gewassen en aangekleed. Alleen leken hun oogleden wat gezwollen. Van de slaap? Of van wat anders?

Vader glimlachte goedkeurend, toen hij zag wat ze gedaan hadden.

„Je mag mee naar de trein,” zei hij.

Jaap droeg zijn koffer, terwijl de meisjes hem elk een arm gaven.

Op het perron drukte vader elk van zijn kinderen aan het hart. Hij merkte wel, dat hun ogen vol tranen stonden, al probeerden ze dapper te glimlachen.

„Flink zo!” zei hij.

Toen wees hij op moeder, die erg bleek zag, en zijn blik werd opeens heel ernstig.

„Jongens, ik vertrouw moeder aan jullie toe. Zorg goed voor haar, en help haar bij het werk, zoveel je maar kunt.”

Toen stapte hij in de trein en reed met een aantal andere soldaten weg.

En sedert... sedert is er in huis heel veel anders geworden.

„Moeder, ga nu wat rusten,” zegt Marie vaak. „Ik zal de slaapkamers wel doen.”

En ze zegt het niet alleen, ze doet het ook.

„Moeder zijn er nog boodschappen?” vraagt Jaap na schooltijd. „Ik zal ze wel even doen op de fiets.”

En hij vergeet er geen enkele.

En als moeder een schone jurk voor Nel klaar legt, gebeurt het soms, dat Nel zegt: „Zou ik de oude jurk nog niet een paar dagen aanhouden? Kijk maar, moe. Ik ben er erg zuinig op geweest. Er zit nog geen vlekje op.” En dat is waar ook.

Hoe komt het, dat die kinderen zo zijn veranderd?

Door een aanplakbiljet, waarop te lezen stond: *Mobilisatie*.

Soms zucht moeder nog wel eens, als ze aan haar kinderen denkt. Maar nu is het een zucht van tevredenheid.

's Avonds vragen ze allen in hun gebed, of God vader toch wil behoeden, nu hij zo menigmaal in gevaar verkeert. Maar moeder voegt er nog iets bij. Zij zegt: „Ik dank U, o Heer, dat U me zulke lieve kinderen hebt gegeven.”

Heb je die al gehoord?

Dom.

Vader: „Maar is mijn zoon nu werkelijk zo dom?”

Onderwijzer: „Of hij! Met al wat hij niet weet zouden er wel twee voor een examen kunnen zakken!”

Geen schuld.

„Kijk eens. Mientje, op deze kast ligt zeker wel stof van zes weken.”

„Daar hoeft u mij toch geen standje voor te maken, mevrouw; ik ben hier pas drie weken!”

Vulling.

Moeder (nadat de gasten zijn vertrokken): „Je hadt niet van die ingelegde vruchten moeten nemen, Jantje! Die stonden maar op tafel als vulling.”

Jantje: „Juist, moes, daar heb ik ze ook voor gebruikt!”

De hoefsmid.

Hansje: Moeder, ik heb een man gezien, die paarden maakt.

Moeder: Onzin Hans.

Hansje: Toch, wél waar. Hij had het paard bijna klaar. Toen ik er langs kwam spijkerde hij er net de voeten aan.

De frisse Frits.

„Waarom was jij je gezicht niet beter Fritsje? Ik kan nog zien wat je gisteren gegeten hebt?”

„Wat dan meester?”

„Chocoladepudding!”

„O nee meester, dat was eergisteren!”

Hersen Gymnastiek

ANTWOORDEN OP DE VRAGEN UIT HET JUNI-NUMMER

51. Harry Truman.
52. Israël.
53. Atlantisch pact.
54. Arabieren.
55. Uittocht uit Egypte.
56. Kaat Mossel.
57. Op vier poten.
58. De Bijbel.
59. Deventer.
60. Graaf Adolf.

NIEUWE VRAGEN - WIE WEET HET?

61. Welk volk vormt de nakomelingschap van Ezau?
62. Over welke beek trok Jacob, voor dat hij Ezau weer na vele jaren ontmoette?
63. Wat versta je onder „witte steenkool”?
64. Welke is de meest bekende waterval van Europa?
65. Welke blokkade werd 12 Mei opgeheven?
66. Wat was het eindpunt van de tulpen-ralley?
67. Welke gravin stierf aan de ziekte, die tering wordt genoemd?
68. Welke man predikte en riep op tot de kruistochten?
69. Waar hebben de rivieren geen water?
70. Nauwelijks is de vader geboren of de zoon zit al op het dak en blaast grauwe wolken uit. Wie zijn vader en zoon?

A. WILDEMAN

De antwoorden op deze vragen worden in het volgende nummer afgedrukt. Men behoeft de antwoorden dus niet op te sturen.